

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ**Γεγονότα**

1495 - Ο μοναχός Τζον Κορ καταγράφει την πρώτη γνωστή παρτίδα σκωτσέζικου ουίσκι.

1533 - Η Άννα Μπολέυν στέφεται βασίλισσα της Αγγλίας.

1812 - Αγγλοαμερικανικός πόλεμος του 1812: Ο Αμερικανός πρόεδρος Τζέιμς Μάντισον ζητά από το Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών να κηρύξει τον πόλεμο στο Ηνωμένο Βασίλειο.

1831 - Ο Τζέιμς Κλαρκ Ρος γίνεται ο πρώτος Ευρωπαίος που φτάνει στον Μαγνητικό Βόρειο Πόλο.

1913 - Η Ελλάδα και η Σερβία συνάπτουν συνθήκη συμμαχίας, ανοίγοντας το δρόμο για τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο.

1941 - Οι βρετανικές δυνάμεις αποσύρονται από την Κρήτη με βαριές απώλειες. Περίπου 3.000 Αυστραλοί χάνουν την ζωή τους κατά την εκκένωση του νησιού.

1948 - Με ραδιοφωνικό του μήνυμα ο πρόεδρος της «Προσωρινής Δημοκρατικής Κυβέρνησης» Μάρκος Βαφειάδης προτείνει τερματισμό της εμφύλιας σύρραξης και ειρήνευση, προκαλώντας ποικίλες αντιδράσεις.

1958 - Ο Σαρλ ντε Γκωλ με ειδικό διάταγμα επανέρχεται στην πρωθυπουργία της Γαλλίας για έξι μήνες.

1965 - Τεκμηριώνεται η ύπαρξη του ΑΣΠΙΔΑ από το ανακριτικό έργο του αντιστράτηγου Ι. Σίμου, ο οποίος ενημερώνει τον πρωθυπουργό Γεώργιο Παπανδρέου. Η κυβέρνηση κάνει λόγο για συνωμοτικές κινήσεις κατώτερων μόνο αξιωματικών και επιμένει στον ισχυρισμό ότι δεν υφίσταται ανάμιξη πολιτικών προσώπων.

1973 - Η Χούντα των Συνταγματαρχών προχωρεί στην κατάργηση της μοναρχίας στην Ελλάδα. Ο Γ. Παπαδόπουλος σε διάγγελμά του προαναγγέλλει την εγκαθίδρυση «Κοινοβουλευτικής Προοδευτικής Δημοκρατίας».

1980 - Βγαίνει στον αέρα το CNN.

1992 - Ισραηλινοί αρχαιολόγοι ανακαλύπτουν ότι το χασίς χρησιμοποιείτο κατά τη διάρκεια της ρωμαϊκής εποχής για να διευκολύνεται η διαδικασία του τοκετού.

1998 - Ίδρυση Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με έδρα στην Φρανκφούρτη.

Γεννήσεις

1815 - Όθων Α΄, βασιλιάς της Ελλάδας

1919 - Γρηγόρης Γρηγορίου, Έλληνας σκηνοθέτης

1926 - Μέριλιν Μονρόε, Αμερικανίδα ηθοποιός

1937 - Μόργκαν Φρίμαν, Αμερικανός ηθοποιός

1940 - Κατερίνα Γώγου, Ελληνίδα ηθοποιός και ποιήτρια

Θάνατοι

1863 - Γεώργιος Πάνου, Έλληνας αγωνιστής

1968 - Έλεν Κέλερ, Αμερικανίδα συγγραφέας και ακτιβίστρια

1983 - Αθανάσιος Ι. Ρουσόπουλος, Έλληνας πολιτικός

1997 - Ασημάκης Φωτήλας, Έλληνας πολιτικός

2002 - Κάκια Αναλυτή, Ελληνίδα ηθοποιός

2014 - Δήμητρα Σερεμέτη, Ελληνίδα ηθοποιός

2018 - Μαρία Μαρτίκα, Ελληνίδα ηθοποιός

Διάλογος με τον Γιώργο Μιχελακάκη για την Ιστορία και την ιστορική συνείδηση

Πες μου πως βλέπεις την ιστορία για να σου πω ποιος είσαι, επίλογος Α΄

Ο Ζωγράφος και συγγραφέας Γιώργος Μιχελακάκης

Όποιος επιθυμεί να επικοινωνήσει με τον Γιώργο Μιχελακάκη ή να καταθέσει τις απόψεις του μπορεί να στείλει email στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις gmichelpaint@gmail.com ή kosmos@kosmos.com.au ή επιστολή στην διεύθυνση Kosmos Newspaper, 654 New Canterbury Road, Hurlstone Park NSW 2193.

Ως συλλογικότητα, όταν γιορτάζουμε ή αναθυμώμαστε την ιστορία μας, όπως πέρσι την «Ελληνική Επανάσταση» και εφέτος την «Μικρασιατική Καταστροφή», δεν λαμβάνουμε υπόψη μας, ότι οι αξίες του «έθνους» και του «γένους», τις οποίες επικαλούμαστε, δεν είναι μοναδικό νεοελληνικό φαινόμενο

Εθνικές γιορτές μνήμης

Κάθε κοινωνία στοχάζεται τον εαυτό της «ιστορικά» ανάλογα με τις αρχές με τις οποίες συστήθηκε.

Στα προηγούμενα άρθρα, θίξαμε το θέμα της έλλειψης ενός αυτόνομου ιδεολογικού λόγου στη μετανάστευση. Αν κα, στο έργο αξιολογώντων ελλήνων καλλιτεχνών της διασποράς, ανιχνεύουμε την προσπάθειά να ξεφύγουν από τις απεικονιστικές συμβάσεις με τις οποίες τους έχει εφοδιάσει η παράδοση, αυτή την προσπάθεια, δεν την βλέπουμε στην ευρύτερη παροικιακή ζωή. Ο μέσος όρος του παροικιακού λόγου είναι ετερόνομος: αναπαράγεται ο επικρατέστερος ελλαδικός κρατικός λόγος, ενώ από την άλλη μεριά, ο επικρατέστερος λόγος της αυστραλιανής κοινωνίας.

Το σχήμα του «πολιτισμικού δυισμού», που οι κοινωνιολόγοι και ανθρωπολόγοι διαβλέπουν στην ελληνική κοινωνία, επαναλαμβάνεται και στη μετανάστευση στην Αυστραλία. Η σύγκρουση παρωχημένων και εκσυγχρονιστικών τάσεων μέσα στην κοινωνία ευνοεί και στη μετανάστευση την παραδοσιακότητα. Γι' αυτό και η κριτική μέσα στις παροικίες χωλαίνει. Είτε γλιστράει σε κακόγουστες εξιδανικεύσεις προσώπων, είτε σε κακοβουλία και φαρμακερή επιθετικότητα.

Ένα θέμα που θα θέλαμε να θίξουμε απόψε, είναι το πώς τοποθετούμαστε στις εθνικές γιορτές.

Ως συλλογικότητα, όταν γιορτάζουμε ή αναθυμώμαστε την ιστορία μας, όπως πέρσι την «Ελληνική Επανάσταση» και εφέτος την «Μικρασιατική Καταστροφή», δεν λαμβάνουμε υπόψη μας, ότι οι αξίες του «έθνους» και του «γένους», τις οποίες επικαλούμαστε, δεν είναι μοναδικό νεοελληνικό φαινόμενο, αλλά κοινές, όλων των εθνικών κρατών, που αναδείχθηκαν ως πολιτικές οντότητες, από τη διάλυση του οικονομικού συστήματος της φεουδαρχίας, που το εξυπηρετούσαν οι «Ελέω θεού, Μοναρχίες».

Όταν λοιπόν στοχάζομαστε την πρόσφατη ιστορία, και τους πολέμους θεμελιώσης, στερήσεως και επέκτασης των συνόρων του κράτους, για να συμπέσει με το «έθνος», ή «γένος», δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι εννοούμε μια κοινωνία η οποία επιθυμεί να δημιουργήσει ένα κράτος το οποίο να είναι ομοιογενές φυλετικά, και γι' αυτό αντιμετωπίζει κάθε άλλη εθνική μειονότητα καχύποπτα, μέχρι και εχθρικά, με απρόβλεπτες μέχρι και προγραμματισμένες συνέπειες: την καταπίεση μέχρι και τον εξοστρακισμό των «αλλόφυλων».

Στις εθνικές γιορτές μνήμης, στις οποίες καλούμαστε να συμμετάσχουμε όπως έγινε πέρσι και γίνεται και φέτος, συνήθως αγνοούμε αυτό τό το ευρύτερο αξιακό σύστημα της εποχής, (γέννημα του φιλοσοφικού

ρομαντισμού του Διαφωτισμού), μέσω του οποίου ερμηνεύθηκαν οι ποικίλες «επιτυχίες» και οι «καταστροφές». Ξεχνάμε ότι, τα αντίπαλα κράτη-έθνη, στους μεταξύ τους πολέμους, καθοδηγήθηκαν από τις ίδιες «αρχές» και «αξίες» οι οποίες θεμελιώνουν την έννοια του εθνικού κράτους. Δηλαδή το καλό της φυλής σε βάρος όλων των άλλων φυλών, που αντιμετωπίστηκαν ως εχθροί ή, ως δυνητικοί εχθροί.

Πέρα από αυτή την άποψη, για την καθαρότητα της φυλής που αποτέλεσε την ιδεολογική αρχή με την οποία συστάθηκαν τα εθνικά κράτη, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας, και, το γεγονός, ότι το πέρασμα από τις μοναρχικές φεουδαρχίες, στα αστικά εθνικά κράτη, δεν ήταν ομαλό, ούτε συντελέστηκε αυτή η αλλαγή με την ίδια ταχύτητα παντού. Στο χώρο της Ανατολικής Ευρώπης, το πέρασμα από τις πολυεθνικές φεουδαρχικές μοναρχίες στα εθνικά κράτη, πολιτογραφήθηκε ως το «Ανατολικό ζήτημα», και αποτέλεσε μία πτυχή του μοιράσματος του κόσμου από τις αποικιακές ευρωπαϊκές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις να καρπωθούν κομμάτια της υπό διάλυση Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, χρησιμοποιώντας κατάλληλα και τους υπόδουλους λαούς που αγωνίστηκαν για να δημιουργήσουν τα δικά τους εθνικά κράτη.

Το «Ανατολικό Ζήτημα» πέρασε όπως γνωρίζουμε από διάφορες φάσεις μέσα στο διάστημα των τριών τελευταίων αιώνων. Η Ελλάδα βρέθηκε, τότε στο επίκεντρο, και τότε στην περιφέρεια του Ανατολικού Ζητήματος. Οι σχέσεις με την Τουρκία, με τους άλλους γείτονες και με τους «συμμάχους» μας, υπήρξαν σχέσεις πολύπλοκες, αιματοβαμμένες, χθόνιες και υποχθόνιες. Αυτά που η δικιά μας γενιά, των μεταπολεμικών μεταναστών, βίωσε από τα πιο πρόσφατα κομμάτια της ιστορίας του Ανατολικού Ζητήματος, ήταν ο αγώνας των ελληνοκυπρίων να αποκτήσουν την ελευθερία τους από την βρετανική κυριαρχία, ήταν η εκτροπή από τη δημοκρατία που πάντα το Παλάτι με το παρακράτος εξύφαινε. Ήταν και είναι ακόμα η αντιπαλότητα με τον Τουρκικό εθνικισμό, αλλά, και η αμείωτα συνεχιζόμενη εξάρτηση του ελληνικού κράτους, από «συμμάχους», των οποίων η μόνη πραγματικά μέριμνα, δεν είναι η «ειρήνη», αλλά η προάσπιση των δικών τους γεωπολιτικών στρατηγικών συμφερόντων, με κάθε τίμημα και κόστος των μικρών λαών.

Το πρόβλημα με την ιστορική μας μνήμη, έγκειται στο ότι βουλευόμαστε με ένα κρατικό αφήγημα επιλεκτικό, από το οποίο απαλείφονται «οι δικές μας» ευθύνες, για τις καταστροφές που έχουμε υποστεί. Πάντα ευκολόπιστοι στις θωπιές και προτροπές των συμμάχων μας, και πάντα αμνήμονες για ότι έγινε στο παρελθόν, δυσκολευόμαστε να αντλήσουμε μαθήματα για να μην επαναλάβουμε τα ίδια λάθη. Την επόμενη Παρασκευή η συνέχεια.